

Nr 262.

Av herr **Västberg**, om upphävande av förordningen angående nöjesskatt.

Frågan om nöjesskatten är åter föremål för diskussion. Denna är förklarlig med hänsyn till skattens karaktär. Nøjesskatten tillkom under den värsta kristiden. Dess motivering i propositionen var ett genom det allmännas stegrade utgifter framkallat behov av nya skattekällor. Nøjesskattens krav likställdes då med lyxutgifter och borde därför främst bli föremål för beskattning. Statmakterna ansåge dock olämpligt anordna den som en statsskatt. Uppslaget att beskatta nöjena skänktes med varm hand till kommunerna. Senare försök att åstadkomma en omläggning till statsskatt har rönt ett bestämt motstånd i riksdagen. Skälen ha varit två: dels att skatten saknade betydelse ur statsfinansiell synpunkt och dels att dess uppbärande skulle vålla avsevärda svårigheter. Dessa skäl torde vara avgörande mot en omläggning efter statsskattens linjer. Men nöjesskattens godtyckliga, orättvisa och irrationella karaktär framtvingar då i stället — även med hänsyn till det förändrade ekonomiska läget i landet — så mycket starkare kravet på densamma totala slopande. Det är ett sådant krav jag vill underställa riksdagens prövning.

Skälen äro många. Nøjesskatten snarare skärper än mildrar det ojämna kommunala skattetrycket i landet. Kommuner med låg debitering ha ofta en stor inkomst av skatten, medan många kommuner med högt skattetryck sakna möjlighet att utnyttja skatten. Redovisningen av nöjesskatten visar, att främst de största städerna ha nytta av densamma, medan landsbygden i stort saknar intresse för denna skatteform. Städer med en omgivning av tätbyggda orter använda skatten även för belastning av landsbygdens nöjeslystna befolkning. Såsom en illa avvägd indirekt beskattning drabbar densamma de mindre bemedlade folklagren proportionsvis hårdast och utgör därmed en ytterligare förskjutning i skattetrycket medborgarna emellan i icke önskvärd riktning. Nøjesskatten drabbar även sådana nöjen, som snarare borde röna uppmuntran från samhällets sida i form av anslag än att bli objekt för en dåligt motiverad belastning. Inkonsekvensen är uppenbar, då skatten riktas mot dansen, utövad i lokal mot inträde, men ej på restaurang som lockbete, eller då teater för skolungdom bestraffas med skatt, medan en boxningsmatch inom klubbarnas skydd går alldeles fri från nöjesskatt. Dessutom skapar den irritation hos olika slag av lojala nöjesanordnare.

Därför hemställes,

att riksdagen måtte besluta fr. o. m. 1 juli i år upphäva förordningen av 30 maj 1919 angående nöjesskatt.

Stockholm den 21 januari 1928.

Mauritz Västberg.

Uttalanden om nöjesskatten.

Direktör *John Brunius*: Jag har mina speciella erfarenheter av hur bakvänd och fördärlig nöjesskatten är. Jag syftar på de skolföreställningar, som Oscarsteatern satt igång efter danskt mönster. Denna verksamhet var baserad på ideell grund, och vi gingo in för att göra biljettpriserna så låga som möjligt, för att största möjliga antal skolbarn skulle beredas tillfälle att få vara med. De pjäser vi gävo voro ämnade att verka uppfostrande, och vi vände oss till stadsfullmäktige för att slippa betala nöjesskatt på dessa föreställningar. Men det blev avslag, ett avslag som för denna vår verksamhet var mycket ödesdiger. Vi togo i inträde 1 krona 25 öre för alla platser och vi hade under samtliga föreställningar cirka 50,000 besök. En lätt uträkning visar, att vi för skolföreställningar måste betala en skatt på över 6,000 kronor. Hade vi inte fått vidkännas denna skarpa avbränning i inkomsterna, hade vi haft större utsikter att kunna anordna flera och bättre föreställningar, och vi skulle t. o. m. kunnat sänka biljettpriset ytterligare.

Fotbollsdomare *Ruben Gelbord*: På idrottsrörelsen verkar nöjesskatten kolossalt förlamande, och det är ett känt faktum, att nära nog samtliga våra idrottsorganisationer ha stora ekonomiska svårigheter att dragas med.

Parkföreståndaren *Bernh. Johansson*: Från konservativt håll skrämmer med en merutgift av 25 öre på 100 kronor, om nöjesskatten slopas i Stockholm. Men låt oss först räkna ut vad en arbetare med en beskattningsbar inkomst å 2,800 kronor skulle få i merskatt, om nöjesskatten omlades till direkt skatt. Detta skulle givetvis bliva $28 \times 25 = 7$ kronor per år. Nöjesskattedelegerade beräkna, att varje innevärdare i Stockholm 1926, om man frånräknar barn under 10 år, offrat 32 kronor. Räknar man sedan att varje familj i genomsnitt består av fyra personer kommer man till en utgift per år och familj av 128 kronor. Som den minsta nöjesskatten utgör 10 procent, så får denna familjeförsörjare erlægga i nöjesskatt 12 kronor 80 öre å 25 kronor 60 öre eller genomsnittligen 19 kronor 20 öre, då han genom direkt beskattning haft att betala endast 7 kronor. Enskilda banken däremot gör en vinst för 1926 av 22,000 kronor genom nöjesskatten. Knut Wallenberg besparade 1926 något över 2,000 kronor och Marcus Wallenberg något mellan 3 å 4,000 kronor.

Direktör *B. Wahlström*: Biljettpriserna på våra biografier brukar vanligtvis vara 1 krona, 1 krona 50 öre o. s. v. Något pris mellan 1 krona och 1 krona 50 öre finnes i regel inte, och det skulle heller inte vara lönt för biografägaren. Tog han exempelvis 1 krona 25 öre, skulle hans vinst inte bli mer än fem öre på var biljett mera, än om han tog en krona, men staden skulle få 10 öre mera i skatt. Konsekvensen blir, att biografägaren tar 1 krona 50 öre i inträde i stället, på vilket skatten också är 20 öre. Jag är starkt övertygad om, att följden av nöjesskattens slopande skulle bli att 1 krona 50 öre-inträdet överallt reducerades till 1 krona 25 öre, och denna vinst av 25 öre föraktas säkert ej av mindre bemedlade.

Direktör *Albert Ranft*: Skatten verkar så, att folk många gånger avskräckas från att gå på teater, publikfrekvensen blir mindre, vilket i sin tur inverkar på teaterns förmåga att skaffa större uppsättningar och gedignare skådespel. Biljettpriserna skulle kunna sänkas och även fattigare skikt av befolkningen beredas tillfälle till vederkvickande teaterbesök, om denna kristidsplåga kom bort.